HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

(2013-2018)

(Módosításokkal egységes szerkezetben, a módosítás dőlt betűvel szedve).
2016. február 10.

2013.08.16.

Mezőfalva Nagyközség részére

TARTALOMJEGYZÉK

HELYZETELEMZÉS 5

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR 7

1.1.A program készítését előíró jogszabályi környezet 7

1.2.Általános fogalomértelmezés 9

1.3.Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás 12

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET 12

2.1.Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal,programokkal 12

2.2. Mezőfalva 13

2.2.1 Mezőfalva földrajzi elhelyezkedése, története 13

2.2.2. A település demográfiai helyzete 15

2.3. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása 18

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE 18

3.1.Jövedelmi és vagyoni helyzet 19

3.2. Iskolázottsági mutatók 24

3.3. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció 24

3.4. Lakhatási helyzet és infrastruktúra a településen 25

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete 25

3.6. Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés 26

3.7. Szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés 27

3.8. Közösségi viszonyok, helyi közélet 28

3.9. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal 28

3.10. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 29

4. GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG 29

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői 29

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 31

4.3. A HH, illetve HHH, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése 31

4.4. A közoktatás és a kultúra helyzete 33

4.4.1. Óvodai feladatellátás 33

4.4.2. Általános iskolai feladatellátás 34

4.4.3. A kultúra helyzete 36

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 36

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE 36

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége 37

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások 37

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területei 37

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak 38

5.5.Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások 38

5.6. A nők szerepe a helyi közéleten 38

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések 38

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 38

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE 39

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői 39

6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete 40

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés 40

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen 40

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 41

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE 42

7.1. A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői 42

7.2. A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei 43

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés 43

7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 43

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK 43

INTÉZKEDÉSI TERV 44

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA 49

9.1. Konzultáció, monitoring és visszacsatolás 49

9.2. Kötelezettségek és felelősségi körök 49

9.3. Érvényesülés, módosítás 50

9.4. Az elfogadás módja és dátuma 50

HELYZETELEMZÉS

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV, Törvény 63/A § értelmében a településeknek rendelkezni kell esélyegyenlőségi programmal, mely feltárja és elemzi a település esélyegyenlőségi problémáit, megkeresi a beavatkozási pontokat, és öt évre szóló intézkedési terv mentén határozza meg a teendőket azok kezelésére.

Az esélyegyenlőségi program a feltétele annak , hogy a helyi önkormányzat bármely hazai vagy európai uniós pályázati támogatásban részesülhessen.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A program része és az intézkedési terv alapja az a helyzetelemzés, mely képet ad a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről.

A helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében kell a szükséges beavatkozásokat megtervezni, lehetőséget adva a felülvizsgálatra, és az esetleges változtatásokra.

A program célja a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, különös tekintettel a kiemelten védett csoportokra, a romákra, a nőkre és a fogyatékos személyekre.

A program elkészítéséhez szükséges esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a települést az adott területen, és megállapítsa, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosság a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkezik és ebből következően az adott település milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzd.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.

Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra. Segíti az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során, valamint intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerephez jussanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Mezőfalva település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

- a diszkriminációmentességet,

- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a községben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának alapvető célja, hogy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni.

Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció illetőleg hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet miatt.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással,
- az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével

Elsődleges cél számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett további cél a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

Meg kell határozni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

Feladatunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Az esélyegyenlőség iránti igény, valamint annak elősegítése annak a ténynek a felismerésén alapul, miszerint a különböző társadalmi csoportok, és azok tagjai vagyoni, családi, gazdasági helyzetük szerint jelentősen különböznek egymástól, és ez a különbség kihat mindennapjaikra. Aki hátrányosabb helyzetben van, annak kisebb az esélye a továbbtanulásra, a munkához jutásra, a magasabb fizetésre valamint a magasabb társadalmi státusz és presztízs elérésére. A hátrányos helyzetűeknek az említettek eléréséhez szükséges képességeik adottak, ám lehetőségeik, esélyeik számottevően kevesebbek, vagy alig vannak.

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet

· 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról:

Az egyenlő bánásmódról szóló törvény 63. §. (5) előírásokat fogalmaz meg a települési önkormányzatok részére azt célozva, hogy a helyben élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének javítása érdekében ún. esélyegyenlőségi programot fogadjanak el. Az alapelvek között szerepel a megelőzés az állapotmegtartás fontossága, a fogyatékos emberek szükségleteinek sajátosságaira kiterjedő figyelem, az egyenjogúság feltételeinek megteremtése és a hátránykompenzációban az állam kötelezettségvállalása. A törvény megfogalmazza a fogyatékos emberek körét, mely klasszikusan az érzékszervi sérültekből, a beszédbeli nehézségekkel küzdőkből, a mozgáskorlátozottakból és az értelmi fogyatékosokból áll.

· 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról:

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. E törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek

számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

· Az 1959. évi IV. törvénynek a Polgári Törvénykönyvnek a 75-től a 85-ig terjedő szakaszai tartalmazzák a személyiségi jogokat védelmező passzusokat. Tehát polgári peres úton kérheti a bíróságtól a jogsértés megtörténtének megállapítását, illetve azt, hogy a bíróság rendelje el a jogsértő állapot megszüntetését, illetőleg a jogsértést megelőző helyzet helyreállítását. Ezen kívül kártérítést is követelhet.

· 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról

· 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról

· 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól

· A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény

· 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról

· A kormány 164/1995. (XII. 27.) Korm. rendelete a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről, Magyar Közlöny 1998/115. sz.

· 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről

· A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

· Közhasználatú épületek akadálymentesítési kötelezettségéről szóló 1998. évi XXVI. tv.

· 2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülésszakán elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről

· 57/2002. (XI. 18.) OM rendelet az integrációs felkészítésről

· 29/2002. (V. 17.) OM rendelet a fogyatékossággal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről

· 21/2003. (II. 25.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékosság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet, valamint a családok támogatásáról szóló

- 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtására kiadott 223/1998.(XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

· 362/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól

· 1021/2004. (III. 18.) Korm. határozat a romák társadalmi integrációját elősegítő kormányzati programról és az azzal összefüggő intézkedésekről

· 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglakoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról

· 176/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól

· 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról és annak módosításai

· Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról

· Az Európai Parlament és a Tanács 771/2006/EK határozata (2006. május 17.) az Esélyegyenlőség mindenki számára európai évéről (2007) – az igazságos társadalom irányában

· 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről

· 1089/2006. (IX. 25.) Korm. határozat a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanács létrehozásáról

· 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

· 1982. évi 10. törvényerejű rendelet a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott egyezmény kihirdetéséről

· 2004. évi CXI. törvény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája 88. ülésszakán elfogadott, az anyaság védelméről szóló 183. számú Egyezmény kihirdetéséről

· 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet

1.2 Általános fogalomértelmezés

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés:

Olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós, vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés:

Az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányos helyzetbe hoz.

Jogellenes elkülönítés:

Az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indokok nélkül – elkülönít. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

Gender:

A gender – az ember neme. De nem csak az a neme, amely a testével veleszületett, hanem az a neme, amely egész kis korától erre a testi-biológiai nemre rárakódik, rászerveződik. A gender nem biológiai természetű tulajdonság, mint a vércsoport vagy a hajszín, de nem is afféle változó nézet vagy meggyőződés, amiről néhány jól irányzott érvvel le lehetne az embert beszélni. A gender lényegi eleme a személyiségünknek, olyan viszonyok – a férfi-női viszonyok, s bennük a saját ezekhez fűződő viszonyaink – összessége, amelyet a társadalomtól (elsősorban közvetlen környezetünktől) kapunk s építünk be személyiségünkbe.

A gender nagyon bonyolult, többszörösen összetett dolog: több mint társadalmilag meghatározott és körülírt nemi hovatartozásunk: tartalmazza női vagy férfi mivoltunkhoz kötődő szerepeinket, attitűdjeinket is, valamint a hozzánk fűződő társadalmi elvárásokat és a mi viszonyunkat ezekhez az elvárásokhoz.

Előnyben részesítés:

Az előnyben részesítés egy ún. puha eszköz: mindaddig, amíg az adott döntési szinten – vagy szakterületen – dolgozók között bármelyik nem aránya el nem éri legalább a 40%-ot, azonos erényekkel rendelkező jelöltek közül a gyengébben reprezentált nemhez tartozót kell fölvenni, illetve kinevezni.

Szegregátum:

Szegregátumnak azok a területek tekintendők, melyek megfelelnek az alábbi mutatók egyikének: minimum egy háztömbből-négy utca és egy közterület között elhelyezkedő ingatlanokból – álló településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság (az aktív korú népességen belül legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők) aránya (szegregációs index) meghaladja az 50 %-ot, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. A terület népességszámát jelen időszakra a Népességnyilvántartó alapján kell definiálni.

Fogyatékos személy:

Aki érzékszervi - látás, hallásszervi -, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.") már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés fogalmát.

SNI:

Sajátos nevelési igényről beszélünk azoknál a gyermekeknél, akiknek nevelhetősége eltér a többi gyermekétől. Iskoláztatási szempontú, nem diagnosztikus, a mai magyar közoktatási törvényben használatos kifejezés. Az ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése-oktatása eredményességének érdekében biztosítani kell az óvodai, iskolai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: a., testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos; b., pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (például dyslexia, dysgráfia,dyscalculia, autizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Funkcionális akadályozottság:

A gyógypedagógia új „fogyatékosság-főfogalma", amely a funkcionális egészség bármely területén létrejöhető zavar, funkcionális képességzavar, röviden képességzavar, amely lehet a testi funkciók, testi struktúrák akadályozottsága, a tevékenység akadályozottsága (individuális síkon), és a részvétel akadályozottsága (társadalmi síkon).

Az akadálymentesség:

Az épített környezeti feltételekre vonatkozó követelmény. A fogalom pontos meghatározását a Fot. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban:Éptv.) 2. §-ának 1. pontjára utalja. Ez utóbbi jogszabály definíciója szerint akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az Éptv. felhatalmazása alapján megalkotott országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabály is átveszi ezt az akadálymentesítési koncepciót.

Az egyenlő esélyű hozzáférés:

Fogalmát a Fot. a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében definiálja. „Egyenlő esélyű hozzáférés: a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető; továbbá az az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők."

Közszolgáltatás:

Az állami, illetőleg az önkormányzati feladatellátást nyújtó szervek, intézmények által nyújtott szolgáltatások, a működésük során kifejtett tevékenységek. Mindez lényegében magában foglalja a közszféra szolgáltatásait. Közszolgáltatásnak minősül továbbá minden ügyfélszolgálati rendszerben működő szolgáltató tevékenység, függetlenül attól, hogy ki a szolgáltatás nyújtója. A feladat ennél fogva kiterjed a piaci szektor szereplőire is. Az érintett érdekvédelmi szervek kezdeményezésére a törvény közszolgáltatásnak minősíti a település vagy településrész közellátását szolgáló, hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenységeket is. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a fogyatékos személyek többsége elsősorban nem a kormányzati szervek épületeinek a látogatója. Sokkal gyakoribb pl. az áruházak, a vendéglátóipari és idegenforgalmi egységek, a vállalkozásként működő gyógyszertárak használata. A Fot. ezeken kívül a fogyatékos embereket megillető egyes jogok és az esélyegyenlőség egyes célterületeinek tekintetében speciális szabályokat határoz meg az akadálymentesség ill. a hozzáférhetőség megteremtésével valamint az erre vonatkozó határidőkkel kapcsolatban.

A fogyatékos személyek társadalmi részvételét azonban nem csupán ilyen természetű akadályok nehezítik meg, lehetetlenítik el. Lehetséges, hogy a fogyatékos személy egy adott intézmény (munkahely, iskola, kórház stb.) munkaszervezési, szakszemélyzeti vagy más, nem a fizikai ill. kommunikációs közeg nehézségeiben álló hiányossága miatt jut hátrányba másokhoz képest az intézménnyel való jogviszony létesítése, fenntartása vagy megszüntetése kapcsán. Az akadály ill. annak elhárítására való kötelezettség ennélfogva sokkal szélesebb értelmezést kell, hogy kapjon. Erre a kiterjesztő értelmezésre a magyar jogalkotót és jogalkalmazót ma már nemzetközi ill. európai jogforrások is kötelezik. Az ezekben a jogforrásokban szereplő fogalom az „ésszerű alkalmazkodási kötelezettség", amely szerint a kötelezettnek minden, bármely természetű módosítást, átalakítást meg

kell tennie, mely biztosítja a fogyatékos személy számára a kötelezettel létesíthető, adott jogviszonyban való részvételt, amennyiben ez nem jelent a kötelezett számára indokolatlan, aránytalan terhet.

1.3 .Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás

A szegénység elmélyülése okán az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET

2.1. Kapcsolódás a helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata a korábbi években több jelentős összegű pályázati támogatást nyert.

A 2008. évi HÖF CÉDE „Épített és természeti környezet védelme, fejlesztése" pályázat keretében 32.998.032 Ft összköltségen újult meg a Piac tér.

2010-ben adták át a 275.875.788 Ft összköltségből megépült KDOP- 2007.-5.1.1/2F. „Közoktatási, infrastrukturális fejlesztés „ pályázat keretében felújított Petőfi Sándor Általános Iskola, Szakiskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Alapfokú Művészetoktatási Intézményt.

Mezőfalva Nagyközség a Közép-Dunántúli Operatív Program, „Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése / Kistérségi járó beteg szakellátó központok fejlesztése, alap-, járóbeteg szakellátás korszerűsítése" tárgyú pályázati felhívás keretében a KDOP-5.2.1/A-09-2010.0019 számú projektben 27.590.000 Ft támogatásban részesült.

Az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér (IKSZT) program az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) 5.3.3.2.1 „A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások" intézkedés része. Célja a vidéki lakosság megtartása érdekében a helyben elérhető alapszolgáltatások körének bővítése, minőségének és hozzáférhetőségének javítása többfunkciós szolgáltató központok létrehozásával, a többnyire kihasználatlan épületek felújítása és műszaki korszerűsítése révén.

Mezőfalva 200 ezer euró pályázati támogatást nyert el a művelődési ház átalakítására Integrált Közösségi Szolgáltató térré (IKSZT). Az épület teljesen megújult: kicserélték nyílászáróit, elektromos, gáz-és vízhálózatát, a belső terek pedig modernné váltak. Egy félkör alakú új szárnyat is építettek, amely a maga 180 négyzetméterével ugyanakkora alapterületű, mint a főépület.

A Kiss Kálmán Művelődési Ház nemcsak rendezvények alkalmával, hanem rendszeresen várja a mezőfalviakat az épületben, amelynek jelentősen bővültek a funkciói is. Az új részben gyermekmegőrző, internetes szoba, információs pult, előadások helyszínéül is szolgáló tárgyaló és olvasósarok is található, a belső udvart pedig úgy alakították ki, hogy ott a fiatalok leülhessenek beszélgetni. Új eszközök is beszerzésre kerültek, például tévé, számítógépek, vetítő, projektor, fényképezőgép és bútorok.

Az Integrált Közösségi és Szolgáltató tér keretein belül a lakosság számára a szolgáltatások tekintetében az egyenlő esélyű hozzáférés biztosított.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele lesz a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat bevonni a fejlesztésre, ezért elhatározta, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, melyet meghatározott időszakonként felülvizsgálnak.

2.2. Mezőfalva

2.2.1.Mezőfalva Nagyközség földrajzi elhelyezkedése, története

Mezőfalva nagyközség a Mezőföld délkeleti részén fekszik, amely terület legelőkben gazdag, kiváló termőföldű és vízfolyásokkal is ellátott, földművelésre kiválóan alkalmas. Éppen ezért e terület mindenkor biztos megélhetést nyújtott az ott megtelepedő emberek számára.

Miután a magyarság 896-ban véglegesen megtelepedett, Géza fejedelem besenyőket telepített le ezen a vidéken és a besenyő telepek bizonyos önállóságot élveztek egészen a 14. század közepéig. Ispánságukat Nagy Lajos király szüntette meg, felvette őket az országos nemesek sorába. A mezőfalvi vidék királyi birtok volt és folyamatosan lakott, a 10-13. századból több helyen ismerünk falvakat.

A tatárjárás elpusztítja a terület lakosságának nagy részét. A XV-XVI. század lakossága a török korban elpusztult.

A Mezőföld kis településeinek hálózatát nem kiemelt morfológiai adottság, jelentős vízi vagy közlekedési út hozta létre. Erre a tájra a termőföld vonzotta az embereket.

A tatárok után a törökök dúlták végig a területet.

1659-től Mezőföld nagy része a Zirci Apátság birtoka lett, ennek egy részét alkotta a mai Mezőfalva területe. A területek része a ciszterek és a két világi birtokos tulajdonában maradt egész 1947-ig. A település közigazgatási területének kb. 80%- a egyházi 10-12%-a világi nagybirtok volt.

A térség tudatos fejlesztését, a birtokrendszer megszerzését 1766-tól kezdte meg a német apátsághoz tartozó Zirci Apátság.

A XVIII. század végétől kb.4500 katasztrális holdanként, sakktábla szerűen alakították ki a vízfolyások mellett a majorrendszert.

A XIX. század elején az intenzív mezőgazdasági művelésre való áttéréshez több munkás kézre volt szükség, *így a községet Dréta Antal zirci apát kezdeményezésére hozták létre, alapításának védnöke és támogatója József nádor volt. A falu lakói elsősorban Zirc környéki németajkú településekről költöztek Újmajorba. Összesen 120 jobbágycsalád érkezett. Az új települést 1811. április 9-én Előszálláson megtartott úriszék József nádor tiszteletére Hercegfalvának nevezte el.*

A jobbágyfaluhoz hasonló rendszerben alakították ki az 1830-as évektől kimért szőlőhegyet, a Hercegfalvi szőlőket.

Hercegfalva 1848 után élte „virágkorát" . Az 1848-as szabadságharc után a nagy számú német többség miatt kapott a település kiemelt szerepet az újraszerveződő közigazgatási rendszerben. A település járási székhelyként működött 1850 és 1854 között. Hercegfalu járáshoz tartozott ezen időszakban négy mezőváros (Adony, Dunapentele, Cece, Sárosd). Valamint kilenc falu, összesen 13 település.

A XX. század eleji gazdasági válság és az I. világháború nehéz időket hozott a mezőföldre is.

A térségből sok munkás ember vándorolt ki Amerikába. A faluból 1241 férfit vittek el frontszolgálatra.

A két világháború között virágzó mezőgazdasági termelés Hercegfalva térségének gazdagodását is szolgálta. A hat majorban népiskolai oktatás folyt. Kiépült a vasúthálózat, 1938-ban felszentelték az új plébánia templomot, több majorság a mai formájában kialakult, vasúton értékesítették a jó minőségű gabonát, naponta szállítottak tejet Pestre.

Mezőföld ezen része a II. világháborúban hadműveleti terület volt. 1946. májusában a térségből több ezer németet telepítettek ki Németország amerikai megszállási övezetébe.

1949-tõl megkezdődött a tsz-ek szervezõdése.1958-ban már a földterületek 98%-a állami tulajdonban van. A Mezőfalvi Állami Gazdaság 1960-ban a térségben már 17.600 hektáron gazdálkodik.

1954-1990 között a mezőgazdasági termelés fellendül, de már a 70-es évektől egyre többen Dunaújváros üzemeiben dolgoznak.

Mezőfalva belterülete majdnem a kétszeresére nő 1945-1980 között. Fentieken túl a belterületi népesség nagymértékű növekedése részben a Honvédség fejlesztő szerepének, részben Dunaújváros erőteljes munkaerővonzásának köszönhető. 1961-ben kiépül a Mezőfalvát Dunaújvárossal összekötő út.

A rendszerváltást követően, a 90-es évek elején a mezőgazdaság és az ipar országos válsága súlyos helyzetbe hozta a térség településein élőket is. Az addig a termelőszövetkezetben, az állami gazdaságban és a dunaújvárosi ipari üzemekben (vasmű, házgyár, papírgyár) dolgozó mezőfalviak létbiztonsága megrendült. Ezzel egyidejűleg több dunaújvárosi lakó költözött a településre, ahol az alacsony telekárak mellett saját lakáshoz juthattak, és saját kertjük műveléséből egészíthették ki csekély jövedelmüket.

Az Állami Gazdaságból létrejött Mezőfalva Zrt. , a 90-es évek végén magánkézbe került, a cég a tartós bérletbe adott állami tulajdonú földeken gazdálkodik. A tsz megszűnt, a hozzá tartozó földterületeket a kárpótlás során magántulajdonba adták, így meglehetősen elaprózott birtokszerkezet alakult ki. A majorok egy részében megszűnt a tevékenység, az épületek és az infrastruktúra állaga leromlott.

Az utóbbi években a korábban Dunaújvárosban dolgozó helyi lakosok egy része magánvállalkozóként önállóan keresi a boldogulást.

Nehezen, de mégiscsak meginduló birtokkoncentráció, a családi gazdaságok kialakulása, valamint az országos és uniós támogatási és pályázati rendszerek bevezetése kedvező változásokat jelenthet a mezőgazdaságban. A dunaújvárosi üzemek helyzetének stabilizálódása várhatóan újra foglalkoztatni tudja a környék szabad munkaerő-kapacitását.

A település Dunaújvárostól 16 km-re nyugati irányban helyezkedik el, két fõ közlekedési út találkozásánál, amelyik a Dunaújváros – sárbogárdi út és a Székesfehérvár – dunaföldvári út. A település a Mezőföldön helyezkedik el, területe

alapvetően sík. A település külterülete 8006 hektár, belterülete pedig 276 hektár. A külterületen jellemző a szántóföldi növénytermesztés, ami a jó minőségű csernozjom talajokon biztosított.

Várhatóan a megépülő M8-as autópálya, ami érinti a települést, előnyöket hozhat a község számára. A település alapvetően mezőgazdasági adottságú, ebből adódóan nem számít jelentős foglalkoztatónak. Dunaújváros közelségét kihasználva azonban a Dunaferr jelentős számú mezőfalvi lakost foglalkoztat.

2.2.2 A település demográfiai helyzete

	fő			%	
	nők	**férfiak**	**összesen**	**nők**	**férfiak**
nő	2406	2440	4846	50%	50%
0-2 évesek					
0-14 éves	339	351	690	49%	51%
15-17 éves	88	90	178	49%	51%
18-59 éves		1627	1627	0%	100%
60-64 éves	162	124	286	57%	43%
65 év feletti	423	248	671	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mezőfalva népességszámának alakulása

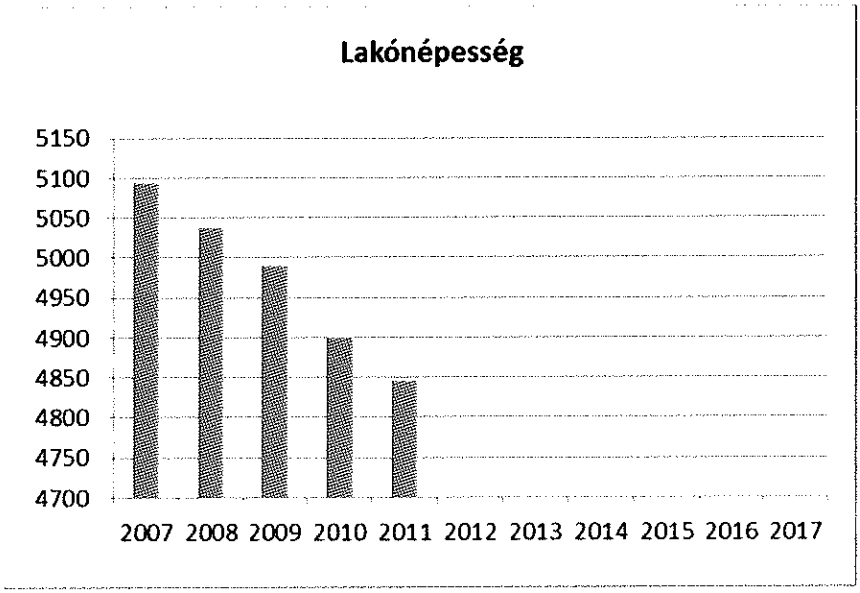

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	869	1009	86,1%
2008	687	803	85,6%
2009	690	775	89,0%
2010	677	734	92,2%
2011	671	690	97,2%
2012			#ZÉRÓOSZTÓ!
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

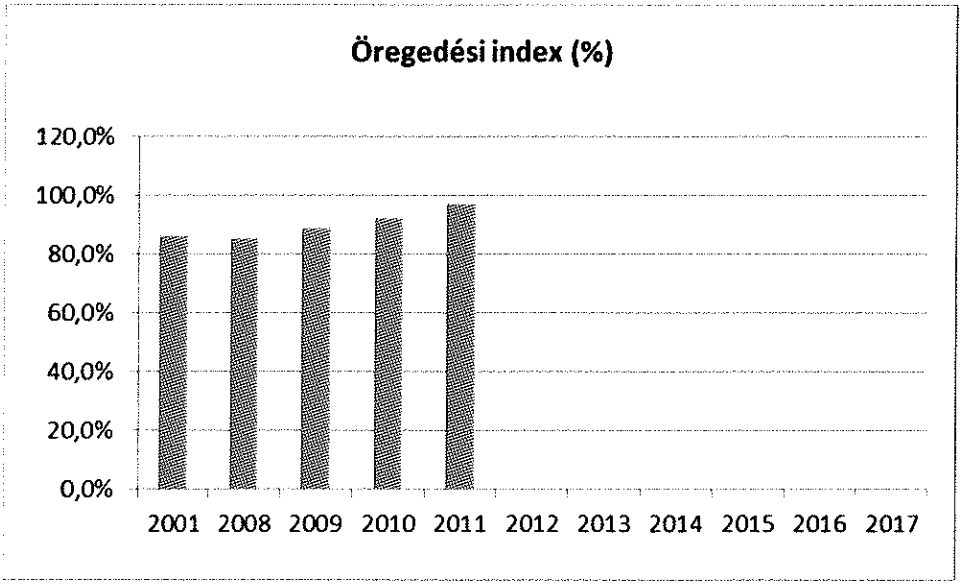

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az előbbi folyamatokkal összefüggésben a népesség korösszetétele is kedvezőbbre fordult. 2012-ban a gyermekek (0–14 éves korcsoport) népességhez viszonyított aránya (14,4%) még kissé meghaladta a 65 évesnél idősebb „szépkorúak" részesedését (13,9%). A különböző korosztályokat vizsgálva 2008 óta drámai csökkenés nem következett be a 14 éven aluliak létszámában, ezzel párhuzamosan kis mértékben növekedett a 64 év felettiek aránya. Míg 2008-ban a gyermekkorúak létszáma 803 fő volt, – a korcsoport a település össznépességének arányában 15,9% – addig 2012-ben 694 fő volt – a korcsoport a település össznépességének arányában 14, %.

A 2012-es statisztikai adatok szerint Mezőfalva nagyközség lakónépessége 4770 fő, míg állandó népessége 4819 fő volt. Az időskorúaknál a vizsgált időszakban enyhe növekedés tapasztalható.

Az öregedési index megmutatja, hogy a településen túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet.

Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	156	216	-60
2009	107	146	-39
2010	101	159	-58
2011	134	164	-30
2012			0
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

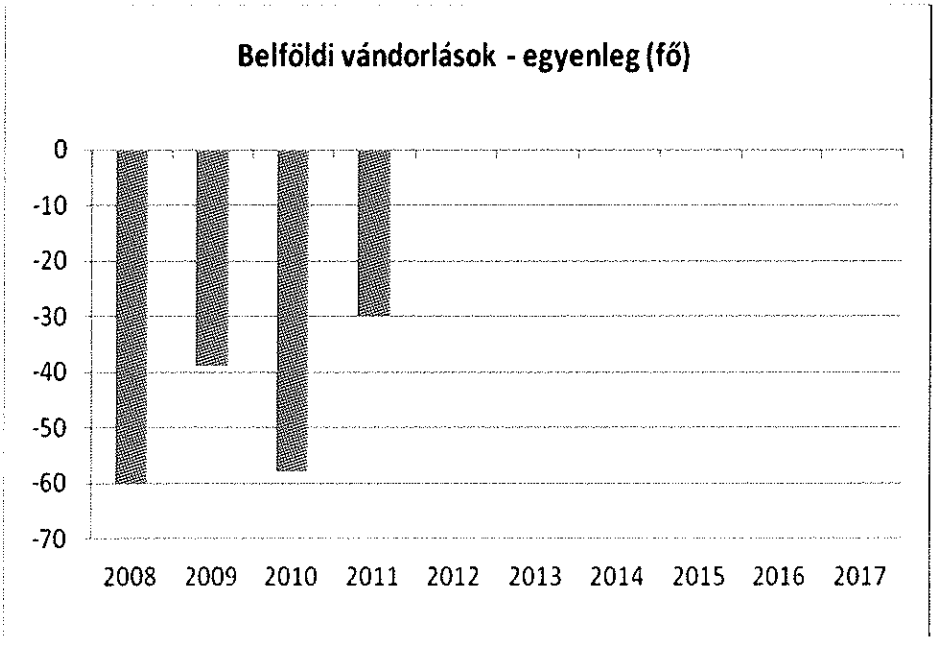

Forrás: TeIR,KSH-TSTAR

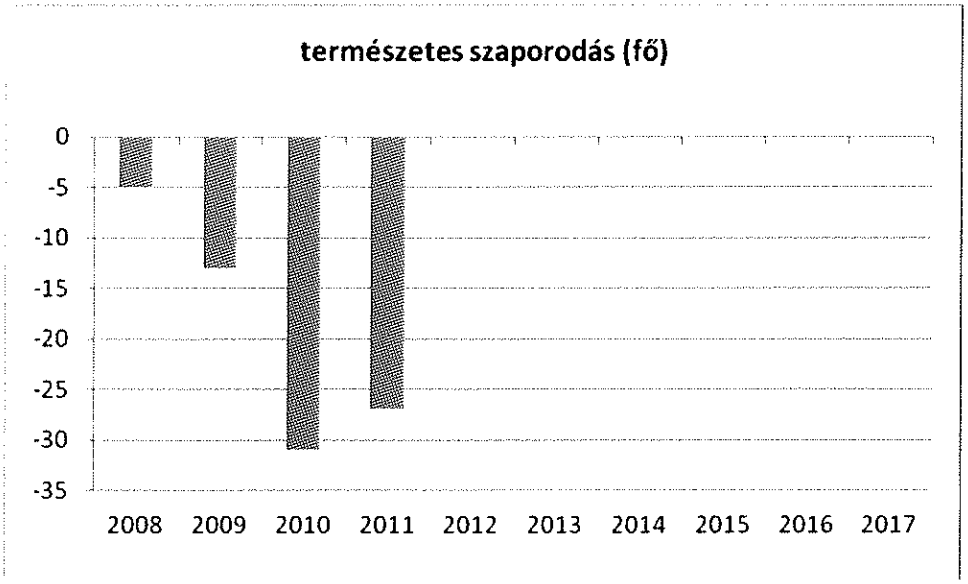

Forrás: TeIR,KSH-TSTAR

A Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia a rendszerváltást követő két évtizedben Mezőfalva is jellemző volt, de további jelentős csökkenés nem, inkább a népességszám stagnálása várható. Az utóbbi, közel két évtizedben a településen a születések száma rendre elmaradt a halálozásokétól, s a jellemzően negatív vándorlási különbözet is hozzájárult a lassú népességvesztéshez. A születések száma magasabb a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, iskolázatlan családok körében.

2.3. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült. A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Mezőfalva nagyközség 4798 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, vagy szakképesítés hiánya, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a szegénységet a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszaporodó radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyzettel történő őszinte, közhelymentes szembenézés, valamint a felelős döntéshozatal nem várhat tovább helyi szinten sem. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is. A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. Amennyiben az önkormányzat (illetve partnerei, intézményei) nem rendelkeznek pontos adatokkal, és ezek pótlása a tervezés időszakában nem megoldható, a beavatkozások irányultságának meghatározásához sokszor már az is elegendő lehet, ha megbecsülik az adott jellemző előfordulási gyakoriságát. Természetesen nem mindig kell a becslésekre hagyatkozni, ha nincsenek egzakt etnikai adatok, hiszen vannak olyan alternatív lehetőségek az információgyűjtésre, amelyek jó eséllyel alkalmasak adott problémák feltérképezésére. Oktatási területen ilyen alternatíva például a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatainak vizsgálata.

3.1. Jövedelmi, vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, vagy szakképesítés hiánya, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a szegénységet a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része a pénzbeli juttatások rendszereiből származik.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek és romák. Községünkben - tapasztalataink szerint- a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiválatlanság, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1675	1873	3548	142	8,5%	96	5,1%	238	6,7%
2009	1662	1864	3526	185	11,1%	158	8,5%	343	9,7%
2010	1646	1843	3489	202	12,3%	127	6,9%	329	9,4%
2011	1644	1841	3485	171	10,4%	122	6,6%	293	8,4%
2012			0		########		########	0	######
2013			0		########		########	0	######
2014			0		########		########	0	######
2015			0		########		########	0	######
2016			0		########		########	0	######
2017			0		########		########	0	######

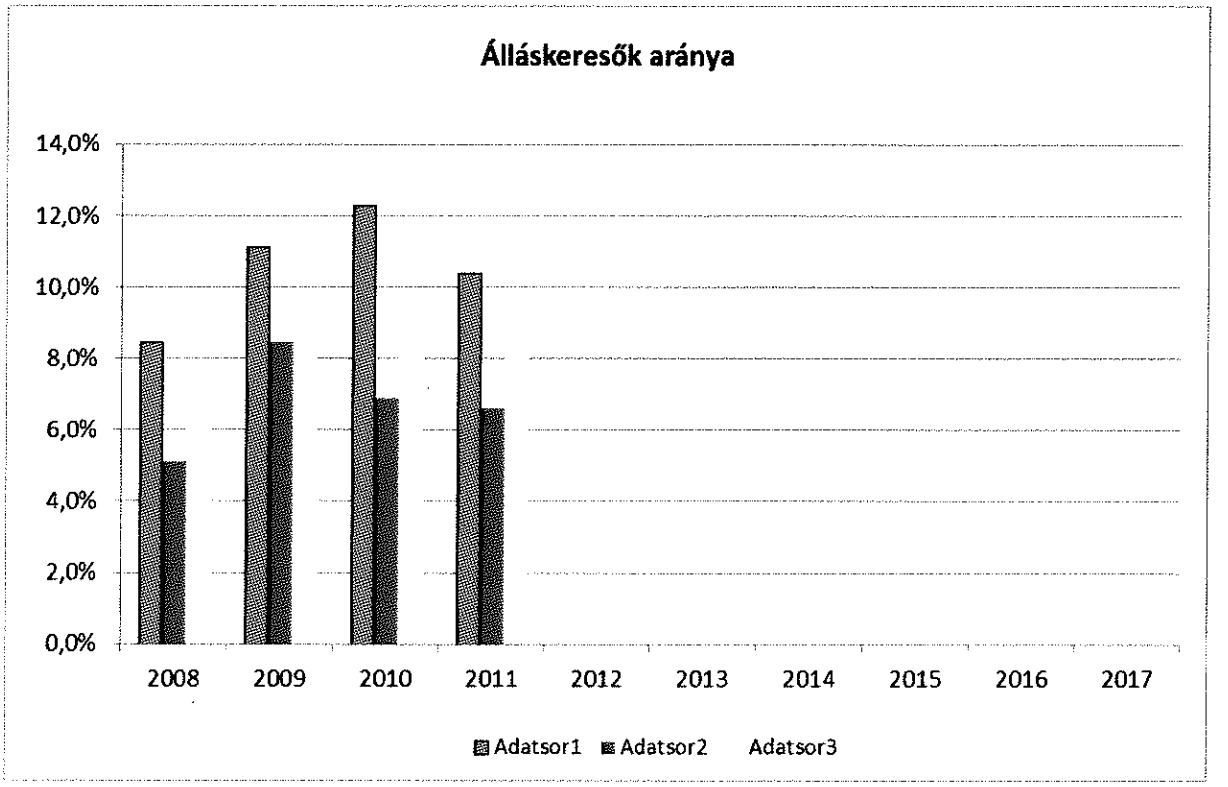

Adatsor1= nyilvántartott álláskereső nők %-ban

Adatsor2= nyilvántartott álláskereső férfiak %-ban

Adatsor3= nyilvántartott álláskeresők összesen %-ban

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	804	67	8,3%	344	42,8%	393	48,9%
2009	1171	82	7,0%	443	37,8%	646	55,2%
2010	1367	80	5,9%	546	39,9%	741	54,2%
2011	1306	75	5,7%	555	42,5%	676	51,8%
2012	1184	64	5,4%	482	40,7%	638	53,9%
2013	0		##########		##########		##########
2014	0		##########		##########		##########
2015	0		##########		##########		##########
2016	0		##########		##########		##########
2017	0		##########		##########		##########

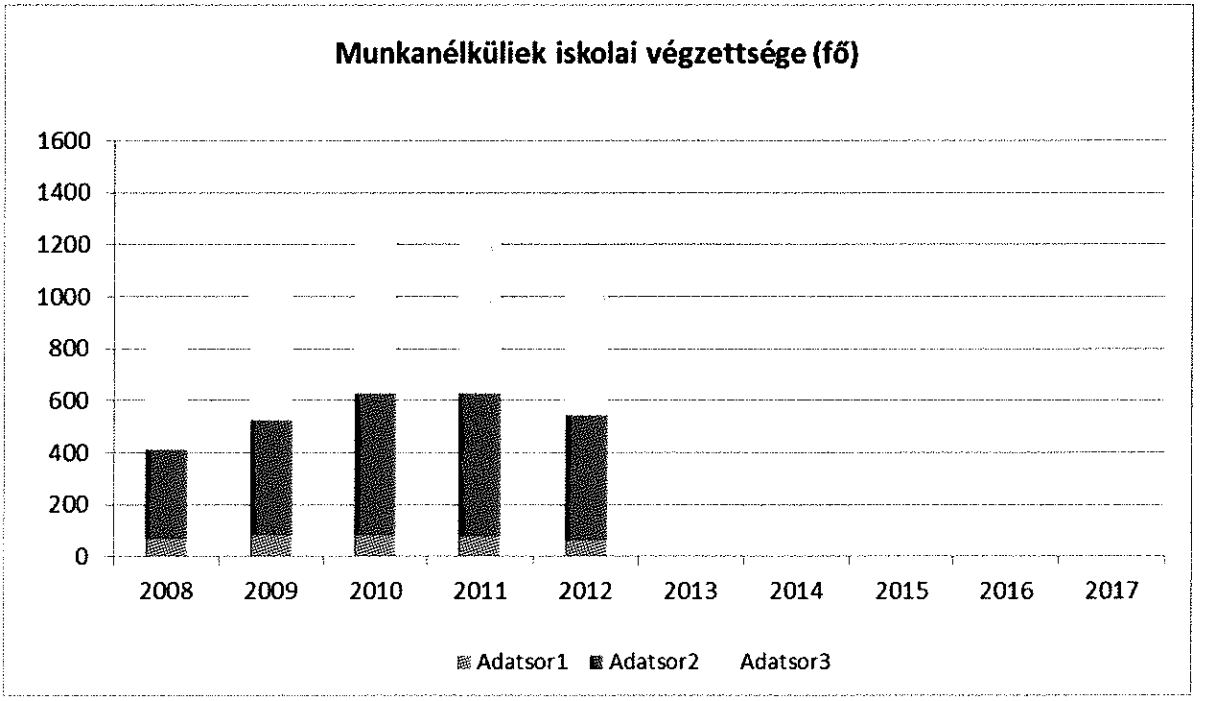

Adatsor1= 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettség

Adatsor2= 8 általános iskolai végzettség

Adatsor3= 8 általánosnál magasabb iskolai végzettség

Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők
2008	3548	71	2,0%
2009	3585	103	2,9%
2010	3489	131	3,8%
2011	3553	121	3,4%
2012			#ZÉRÓOSZTÓ!
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

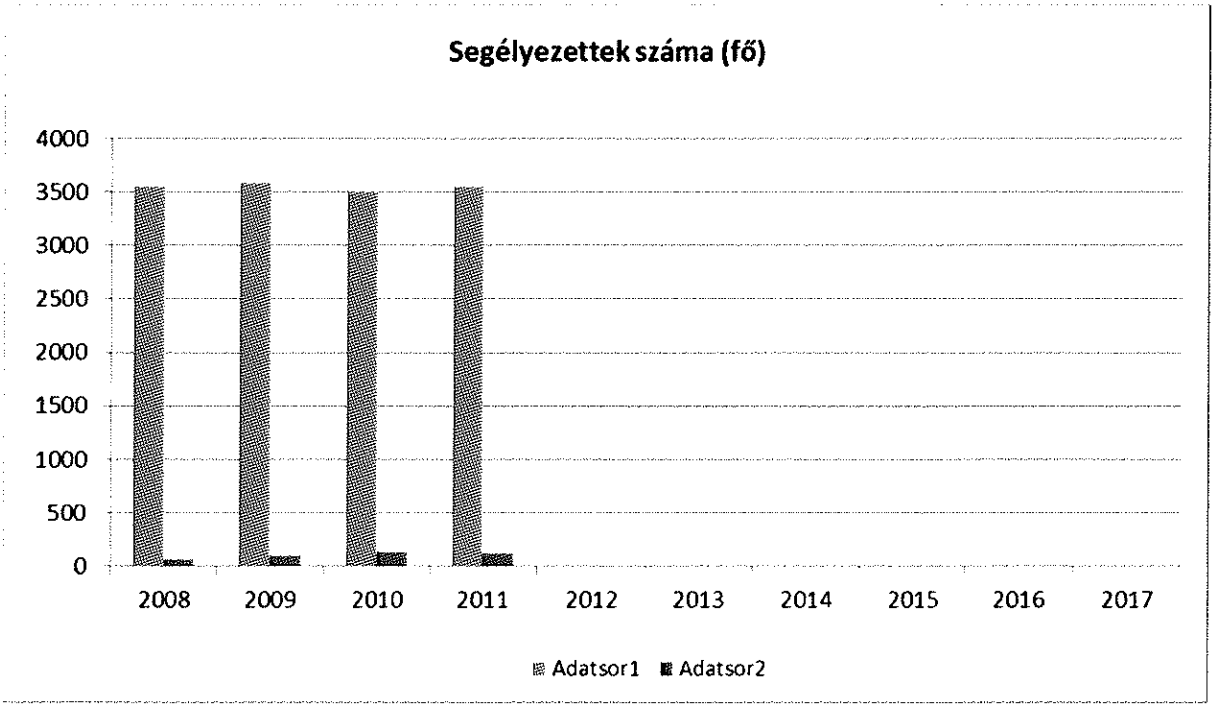

Adatsor 1.:15-64 év közötti lakónépesség száma

Adatsor 2: Segélyben részesülők

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	804	71	8,8%
2009	1171	103	8,8%
2010	1367	131	9,6%
2011	1306	121	9,3%
2012	1184	18	1,5%
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

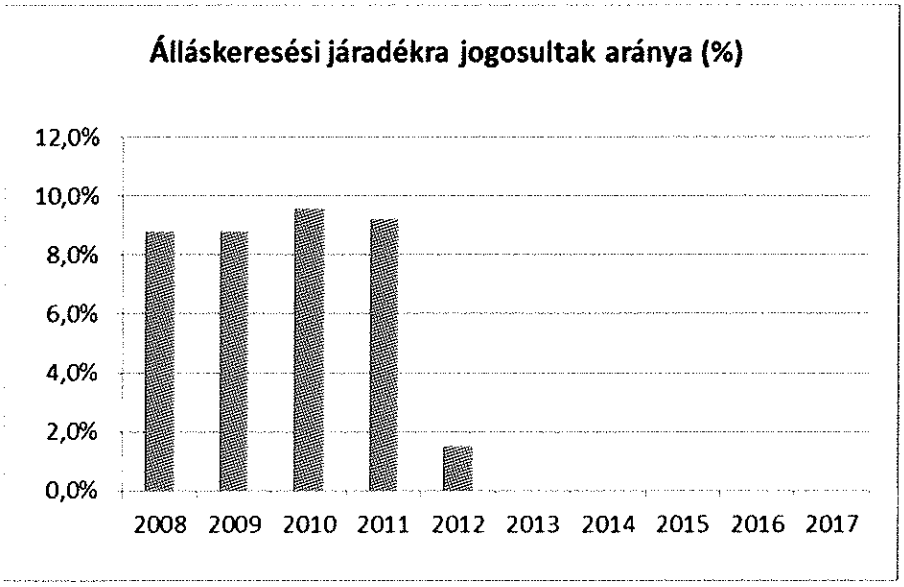

3.2. Iskolázottsági mutatók

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra.

A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

3.3.Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A munkanélküliségi adatokból egyértelműen látszik a 2008-ban kezdődő és azóta is tartó magyarországi gazdasági válság hatása. A válság tetőpontját 2010-ben érte el. 2008-tól jelentősen emelkedett a munkanélküliek száma. Amíg 2008-ban 804 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a településen, addig 2012-ben már 1184 főt. A munkanélküliek számának növekedése együtt járt a különböző támogatásban részesítettek –álláskeresési segély, álláskeresési járadék, rendszeres szociális segély – számának emelkedésével.

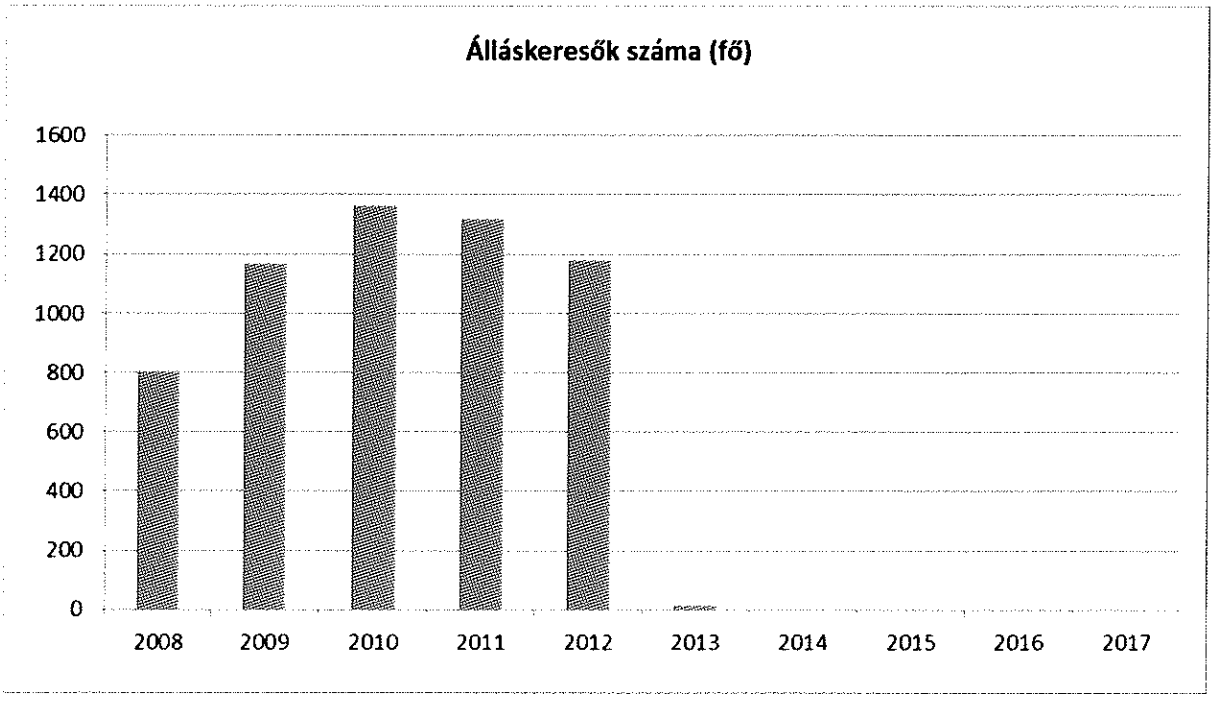

A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban emelkedett azok száma, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. A munkanélküliek aránya minden év első és negyedik negyedévben a legmagasabb, év közben pedig mérséklődik. Érdekes tény, hogy amíg a válság előtti években a munkanélküliség inkább a férfiakat sújtotta, addig 2009-től a munkanélküli nők aránya jóval meghaladja a férfiakét. Korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség elsősorban a 30 évnél fiatalabb, jellemzően pályakezdő, valamint a 45 évnél idősebb korosztályokat érinti. Az adatokból az is egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresők nagyobb hányada legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A település csupán becsült adatokkal rendelkezik, a fogyatékkal élő munkavállalók, valamint a roma népesség körében jelentkező álláskeresők számáról. A becsült adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen.

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

3.4. Lakhatási helyzet és infrastruktúra a településen

Lakásállomány:

Év	Összes lakásállomány
2008	1724
2009	1739
2010	1733
2011	1736
2012	n.a.

Infrastruktúra a településen

A község pontos adatokkal rendelkezik a település infrastrukturális ellátottságával kapcsolatban. A községet közúton négy irányból is meg lehet közelíteni, tehát közlekedési csomópont szerepet is betölt a térségben. Távolsági autóbuszjárattal több település is elérhető Mezőfalváról, átszállással vagy átszállás nélkül. Vasútállomással is rendelkezik a település. A községben – méreténél fogva – helyi tömegközlekedéssel nem utazhatunk.

3.5. Telepek és szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a városi szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása.

Városszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően kétféle típusa jelentkezik:

- a városszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (általában ezek jelentik a telepszerű környezetet),

- a városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakó-funkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (általában ezek jelentik a telepeket).

A községben a népességen belül jellemzően nem magas a romák aránya, a roma lakosság a faluban szétszóródva él. A lakosságon belüli arányukról pontos szám nem, csak becsült adatok állnak rendelkezésre, ám az nyilvánvaló, hogy nagy tömegben nem találhatók meg egy-egy területen, így az is elmondható, hogy erőteljes etnikai szegregáció Mezőfalván nem tapasztalható.

3.6. Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A község lakossága a közszolgáltatások többségét helyben eléri.

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet.

A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme az önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának. Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A 0-18 éves roma korosztály körében az alultápláltság nem jellemző probléma.

Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	3	2	1
2009	3	2	1
2010	3	2	1
2011	3	2	1
2012	3	2	1

2013-ban betöltetlen háziorvosi, védőnői valamint ápolónői státusz nincs Mezőfalván. A vizsgált időszakban az ellátásban megjelentek száma arányos a település lakónépesség számának változásával.

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt háziorvos által ellátott gyermekek száma
2008	0	24898	9215	0
2009	0	22949	9591	0
2010	0	21658	9619	0
2011	0	22009	9714	0
2012	0	n.a.	n.a.	0

Az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (Eütv.) biztosítottak Mezőfalván. A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen.

Év	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	86
2009	2	83
2010	2	80
2011	2	72
2012	2	71

3.7. Szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Szociális , Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az intézményben preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez.

Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer

középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit. Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres megélhetést nyújtó segélyeket (rendszeres szociális segély), a meghatározott szükségletekhez igazodó támogatásokat (lakásfenntartási támogatás, temetési segély), valamint az eseti segélyeket (átmeneti segély).

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.8. Közösségi viszonyok, helyi közélet

Mezőfalván nincs roma kisebbségi önkormányzat. Az elmúlt években nem fordult elő a településen a romákat ért, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus. A romák és nem romák között erőszakba torkolló konfliktus sem volt. Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép a helyi társadalom esetleges előítéletességével szemben.

A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a kisebbségeket védő alkotmányos értékek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást, ösztönzik a többség és a romák közötti hatékony együttműködést. A helyi sajtóban nem jelentek és jelennek meg olyan közlések, amelyek a romákkal szembeni előítéletességet növelhetik.

A községben nincs a romák kisebbségi kultúrájának ápolását célzó helyi kezdeményezés. Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában nem jelennek meg a társadalom multikulturális jellegét, a kultúrák közötti párbeszédet és a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.

Az önkormányzat nem gyűjt és értékel adatokat arra vonatkozólag, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (oktatás, nevelés, szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés, stb.) való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő hátrányos helyzetű romák számára, illetve, hogy a gyakorlatban mennyire veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

3.9. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy községünkben hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. Mezőfalva Nagyközségben nincs Roma Nemzetiségi Önkormányzat, így a kérdés nem releváns. Országos statisztikai adat, hogy a romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészeken, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

3.10. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel. Fejlesztési lehetőség a probléma megoldására a közfoglalkoztatás továbbfolytatása, és a helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. A hátrányos helyzet generációkon át tartó átöröklődésének megakadályozása érdekében a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, felzárkóztatási, fejlesztő programok szervezése a célravezető. A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei, a célcsoport meghatározásának bizonytalanságai lehetetlenné teszik a mérhető teljesítménykövetelmények rendszerét és az ezekre épített monitoring rendszer létrehozását. A számszerű adatok hiánya nem ad valódi értékelésre lehetőséget. Célkitűzés a megfelelő módszer megtalálása, kezdeményezése a dunaújvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen.

4. GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

Születésünk, és talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége.

Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotók arra irányuló törekvése, hogy egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

Szociális helyzet:

A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya:

Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

A gyermekjóléti Szolgálat által gondozott gyermekek száma 2012.12.31.-én:

Kor szerinti megosztás	**Alapellátásban történő gondozás**	**Védelembe vétel**	**Utógondozás**	**Ideiglenes hatállyal elhelyezett**	**Átmeneti nevelt**
0-5 éves	6	0	0	0	0
6-13 éves	15	2	0	0	3
14-18 éves	15	5	0	0	2
Összesen	36	7	0	0	5

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:

Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**	**Ebből tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma**	**Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**
2008	231	n.a.	226
2009	297	14	193
2010	233	n.a.	240
2011	325	18	297
2012	290	21	n.a.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja, a szociális alapon rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Ennek formája:

a/ gyermekétkeztetés normatív kedvezmény

b/ pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 01-én illetve november 01-én fennáll.

c/ külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Mezőfalván.

4.3. A HH, illetve HHH, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

2012	**Lakónépesség száma**	**4770 fő**
2012	Állandó népesség száma	4819 fő
2012	Állandó népességből a 0-2 évesek száma	108 fő
2012	Állandó népességből a 3-5 évesek száma	133 fő
2012	Állandó népességből a 6-14 évesek száma	439 fő
2012	Állandó népességből a 15-18 évesek száma	239 fő

Közszolgáltatások

1.	Óvodai nevelés	**Mezőfalva**
2.	Általános iskolai oktatás 1-4.	**Mezőfalva**
3.	Általános iskolai oktatás 5-8.	**Mezőfalva**
4.	Alapfokú művészetoktatás	**Mezőfalva**
5.	Gyógypedagógiai tanácsadás	Dunaújváros
6.	Korai fejlesztés és gondozás	Budapest
7.	Fejlesztő felkészítés	n.a.
8.	Nevelési Tanácsadás	Dunaújváros, Sárbogárd
9.	Logopédiai ellátás	**Mezőfalva**
10.	Pályaválasztási tanácsadás	Dunaújváros
11.	Gyógytestnevelés	n.a.
12.	Gyermekjóléti Szolgáltatás	**Mezőfalva**
13.	Bölcsőde	Dunaújváros
14.	Családi napközi	**Mezőfalva**
15.	Iskolai napközi	**Mezőfalva**
16.	Családok Átmeneti Otthona	Dunaújváros

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.4. A közoktatás és a kultúra helyzete

Községünkben található óvoda, általános iskola, szakiskola, pedagógiai szakszolgálat,alapfokú művészetoktatási intézmény, valamint családi napközi.

Az iskola vonatkozásában sikerült jelentős uniós forrásokat is bevonni az intézményi infrastruktúra, a humánerőforrás és a szakmai együttműködés fejlesztésére.

Elmondható, hogy a gyerekek szociokulturális helyzete évről-évre romlik, egyre nagyobb eltéréseket mutat. Nő a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma, ezért szükségessé vált az esélyegyenlőségi terv elkészítése a felzárkóztatás megkönnyítése érdekében.

4.4.1. Óvodai feladatellátás

A mezőfalvi Tündérkert Óvoda hat csoportos, 150 férőhelyes intézmény. A csoportok szervezésénél a homogén, egy korosztályt felölelő közösség kialakítására törekszenek. Ezen keretek között oldják meg az óvodáskorú gyermekek, hátrányos helyzetűek és halmozottan hátrányos helyzetűek, illetve sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését. Az óvodai nevelés országos alapprogramjára építve a Tevékenység központú óvodai nevelési programmal dolgoznak. A program tevékenység struktúrája mellett megőrizhetik eddigi hagyományaikat, szokásaikat, illetve kiegészítik egyéni elképzeléseikkel. A program cél – és feladatrendszere a gyermekközpontúságra, nevelés központúságra, tevékenység központúságra épít az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Óvodai nevelés adatai:

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	1
Óvodai férőhelyek száma	150
Óvodai csoportok száma	6
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	5.30 – 17.30 -ig

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	08.01-08.31-ig	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	164	6	150	1	149	0
2009	159	6	150	1	142	0
2010	153	6	150	1	146	0
2011	135	6	150	1	134	0
2012	142	6	150	1	139	0

4.4.2. Általános iskolai feladatellátás

2010-ben egy sikeres pályázatnak köszönhetően a Petőfi Sándor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Pedagógiai Szakszolgálat és Alapokú Művészeti Iskola megújult. A homlokzat egységes, szép téglaburkolatot kapott. A liftek megépítésével megvalósult a teljes körű akadálymentesítés, továbbá korszerű nyílászárókat építettek be és geotermikus fűtéssel látták el az épületet. A gyerekek legnagyobb

örömére, a parkosított, sportpályákkal rendelkező udvaron megépült egy szenzo-motoros játszótér is. Ugyanitt honfoglalás kori szálláshelyek, étkezési szín, kemence és kézműves ház is található.

Az iskola nevéből is látszik, hogy többcélú intézményről van szó. Elsődleges feladata a közoktatásban az általános iskolai oktatás szervezése. Jelenleg szünetel a szakiskolai képzés, viszont egyre szélesebb körben nyer teret a pedagógiai szakszolgálat és az alapfokú művészetoktatás.

Mezőfalván 8 alsó tagozatos és 8 felső tagozatos tanulócsoport dolgozik. Működik a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára létrehozott integrált pedagógiai rendszer.

1992 óta német nemzetiségi nyelvoktatás, 2000–től kezdve három művészeti ágban alapfokú művészetoktatás, 2001–től pedig emelt szintű angol nyelvoktatás, valamint országos hírű birkózó sporttevékenység zajlik az iskolában.

A mezőfalvi iskola az elsők között valósította meg a sajátos nevelési igényű tanulók integrációját, s ennek a folyamatnak a szakmai kiteljesedése vezetett oda, hogy 2008-ban létrehozták az egységes pedagógiai szakszolgálatot, mely napjaikban már kistérségi szinten is ellátja a logopédiai és a gyógytestnevelési feladatokat. A gyermekek megkapják azt a lehetőséget, hogy bármilyen adottságokkal is születtek, minél kiteljesedettebb, harmonikusabb, egészségesebb életet élhessenek. A szakszolgálatban dolgozó kollégák gazdag terápiás tapasztalatukat felhasználva segítik az inkluzív nevelés minél tökéletesebb megvalósítását.

Az iskola pedagógusainak hitvallásában fontos szerepet játszik a tehetséggondozás, ezért 2010-ben csatlakoztak a Regisztrált Tehetségpont hálózathoz. Az intézmény egyik fő profilja a 2000 óta működő, majd 2007-ben kiválóra minősült alapfokú művészetoktatási intézmény, melyben kizárólag felkészült, a tehetséggondozásra elhivatott, művészi vénával rendelkező pedagógusok tanítanak. A zenei tehetségek zongora, furulya, fuvola, klarinét és népi ének tanszakon bontakozhatnak ki, táncosok néptáncban jeleskedhetnek, míg a képzősök valamennyien szobrászat tanszakosok. 1992 óta működik német nemzetiségi nyelvoktatás az intézményben, mely azt jelenti, hogy igen magas óraszámban tanulják az ide jelentkezők a német nyelvet. Ehhez kapcsolódóan német honismeretet tanulnak német nyelven, valamint számukra a negyedik évfolyamtól, második idegen nyelvként az angol nyelv oktatása is jelentkezik.

A sport tehetségfejlesztése is fontos jelentőséggel bír. Ezalatt nemcsak a kiemelkedő egyéni sportteljesítmények támogatását kell érteni, hanem a mindennapos testnevelés, a tömegsport fontosságát is. Ennek jegyében az iskola folyosóin a diákok minden szünetben pingpongozhatnak, játszhatnak, mozoghatnak. Az intézmény tárgyi feltételei ideálisak a mozgásfejlesztéshez, mivel szabvány méretű 2 részre osztható tornaterem, 1 tornaszoba és 2 mozgásfejlesztő szoba is rendelkezésre áll. A sportudvaron bitumenes kézilabda- és kosárlabdapálya található, valamint rengeteg füvesített terület a játékhoz, sportoláshoz. 2001-től működik az iskolában birkózó tagozat, mely szoros együttműködésben áll a DUNAFERR birkózó szakosztállyal.

Az iskolában az oktatás és nevelés teljes területén magasan kvalifikált, többdiplomás, rendkívül elhivatott pedagógusok dolgoznak. Az ő szakmai tudásuk képezi annak biztosítékát, hogy az intézmény továbbra is méltó lesz több száz éves múltjához.

Az általános iskola 2013. január 1-jétől átkerült a Klebersberg Intézményfenntartó Központ fennhatósága alá, azonban míg a központ szakmai irányítás szempontjából az oktatási intézményt átvette, a technikai és infrastruktúrális működtetés Mezőfalva Nagyközség Önkormányzat hatáskörében maradt.

4.4.3. A kultúra helyzete

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata 2008-ban pályázatot nyújtott be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által meghirdetett „Integrált Közösségi Szolgáltató Tér" (IKSZT) cím elnyerésére. A pályázat lényege az volt, hogy olyan közösségi teret kell kialakítani, amiben a község életében fontos helyiségeket lehet elhelyezni. A pályázat pozitív elbírálást nyert, így 2011 nyarán megkezdődtek a munkálatok a Művelődési Ház épületében.

Az építkezés 2012 tavaszán fejeződött be. Az IKSZT feladata, hogy változatos információs és közösségi szolgáltatásokat nyújtson a településen élőknek. Egyik legfontosabb funkciója, hogy kiszolgálja a fiatalokat, elsősorban közösségi programok szervezésével, de helyet ad más jellegű rendezvényeknek is. Segíti a helyi lakosok információhoz való jutását, internetes hozzáférést biztosít a sokrétű tájékozódáshoz.

Településünkön nagyon fontos a kulturális élet fellendítése, a közösségi élet megszervezése. Ahhoz, hogy a fiataljainkat itt tudjuk tartani, biztosítanunk kell számukra egy olyan helyet, ahol lehetőség van a szabadidő hasznos eltöltésére.

A Móricz Zsigmond Könyvár és Művelődési ház a helyi lakosság olyan színtere, ahol hozzáférhet számos olyan dokumentumhoz, információhoz, ezáltal a XXI. századi tudásalapú társadalom egyenrangú , tájékozott polgára lehet.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek:

A nevelési oktatási intézmények fogadni tudják az SNI-s gyermekeket is. Az intézmények nem folytatnak a szegregáló tevékenységet. Vélelmezhető, hogy az óvodában is magasabb a HH/HHH gyermekek aránya. Szükséges lehet egy naprakész HHH adatbázis létrehozása.

A HH/HHH tanulók iskolai sikeressége érdekében fontos a kompetencia alapú oktatás folytatása, az IPR teljes körű kiépítése.

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,

-a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,

-a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, APEH vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alkotmány 66 és 70§, Munka

Törvénykönyve 5§, és természetesen az EbTv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás.

A Települési Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, horizontálisan: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

5.1.A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A községben található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok).

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetőleg. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetőleg.

A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken.

5.2. A munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

Mezőfalván bölcsőde nem, de családi napközi működik. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában.

5.3. Családtervezés, anya - és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabutémának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában.

A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A otthonában is meglátogatja a várandósokat és tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt.

A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a községben nem folyik.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízis ellátás célja, hogy az akut krízist feldolgozhassák a bántalmazottak, illetve a megfelelő pszichés, mentális, jogi, anyagi és személyi segítséggel tartós, biztonságos lakhatáshoz jussanak. A szolgáltatások közvetítése a Szociális, Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény feladata. A családok átmeneti elhelyezése Dunaújvárosban, anyaotthon a megyeszékhelyen elérhető szolgáltatás. Ezen szolgáltatások igénybevételére községünkben nem merült fel igény.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Községünkben nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Mezőfalván nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

A tartós munkanélküliek arány a nők esetében magasabb, ezért bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiacról hosszabb időre távolmaradó nők által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, ezért a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások során célzott támogatások körét kell kialakítani.

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

6.1 Az időskori népesség főbb jellemzői

Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:
Növekszik az átlagéletkor ,magasabb a középkorúak halandósága– nők élettartama hosszabb.
Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

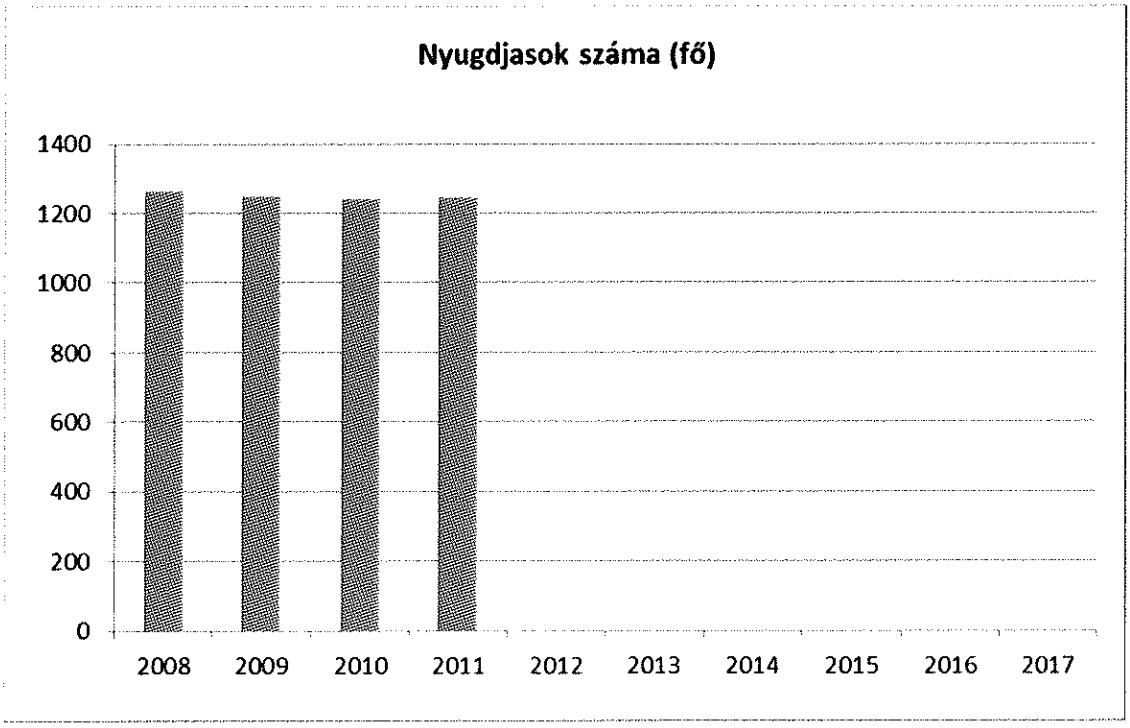

6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a község minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A község szolgáltatásai egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésén alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők.

6.4. Az időseket az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Mezőfalván működik Idősek Klubja, valamint Nyugdíjas Klub is. A klubba azokat az egyedülálló nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágynak. Várják azokat a nyugdíjasokat is, akik párjukkal élnek és szeretnék a napjaikat nagyobb társaságban eltölteni.

A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. Az időseket ellátó nappali intézmény Mezőfalván 30 férőhelyes, az ellátottak száma 2013-ban 28fő.

64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	687	30	4%
2009	690	30	4%
2010	677	30	4%
2011	671	26	4%
2012	673	29	4%
2013	n.a.	n.a.	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	n.a.	n.a.	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	n.a	n.a.	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	n.a	n.a.	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

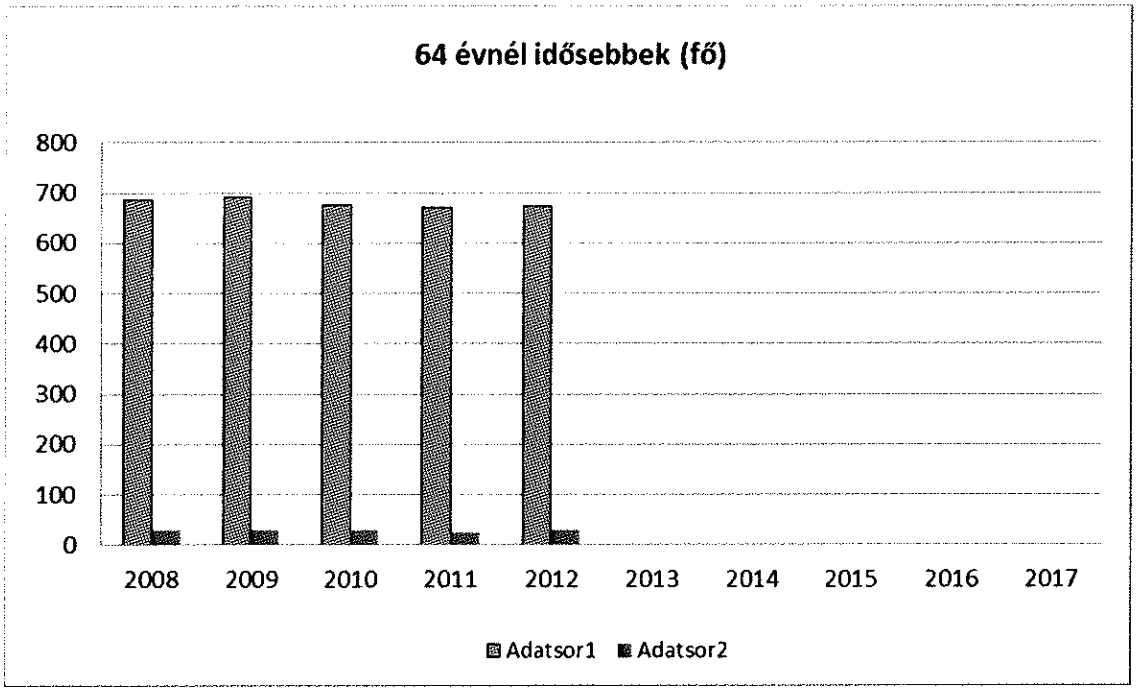

Adatsor1= 64 év feletti lakosság száma

Adatsor2= Nappali ellátásban részesülők száma

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról. A szociális alapszolgáltatások közül Mezőfalván elérhető az étkeztetés , a házi segítségnyújtás A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is.

Mivel magas az egyedül élők aránya,szükséges az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok és szolgáltatások szervezése. A morbiditási statisztikák rangsorában vezető helyen szerepelnek a daganatos megbetegedések, a keringési zavarok, szív-és érrendszeri betegségek, ízületi problémák. Emellett az idősebb korosztály gyakorta küzd pszichés problémákkal is. Bővíteni kell a rendszeres mozgást biztosító szolgáltatásokat, biztosítani kel a szűrővizsgálatokat. A prevenciós szemlélet erősítése, valamint az egészségtudatos magatartás fejlesztése elsődleges fontosságú.

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok –köztük a fogyatékossággal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használatában, a szociális és egészségügyi ellátásban, az iskoláztatási és munkalehetőségekben, a kulturális és társadalmi életben, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáférésének megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossággal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, előrejutásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáférésének megteremtése fogalmazható meg.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékosságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosságban szenvedők aránya.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosság esetén még jelentősebb.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	59	138
2009	52	132
2010	44	129
2011	83	126
2012	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.2. A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásai, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeli ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt.

7.3. A közszolgáltatáshoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatásokhoz, egészségügyi, szociális szolgáltatások igénybevétele, a kulturális programokon történő részvétel akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

Az akadálymentes intézmények a jogszabályi előírásoknak megfelelnek. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

Az oktatási intézményekben megoldott az egyenlő esélyű hozzáférés, az oktatásszervezési keretek demokratizálása az esélyegyenlőséget biztosítja. Elsődleges szempont az egyenlő esélyek biztosítása, azaz az együttműködés szellemében inkluzívvá váló pedagógiai intézmény kialakítása, amely megtörtént és az itt dolgozó pedagógusok ebben a szellemben nevelik-oktatják a gyermekeket. A befogadó intézménynek mindenképpen érvényesítenie kell a társadalmi környezet heterogenitását. Ez megnyilvánul az oktatási intézmények szolgáltatásaiban is oly módon, hogy az intézmény társadalmi kapcsolatrendszere és a tanulási-tanítási eszközrendszere valóban az egész érintett közösség számára egyenlő eséllyel hozzáférhető.

7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A községben nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről. Létre kell hozni egy adatbázist, amely felméri a fogyatékosok számát, a fogyatékosság fokát valamint szükségleteiket. Az elszigetelten élők, fogyatékkal élők, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőnek, fogyatékkal élőt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. Mai világunkban a kommunikáció egyik színtere az internet világa, amely a felhasználó otthonába hozhatja a közösséget. Lehetőséget kell teremteni képzések szervezésére, és olyan támogatások bevezetésére, amelyek az internethez való hozzáférést segítik.

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK

Községünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain.

Jelentős civil szervezetek a községben:Mezőfalváért Egyesület, Mezőfalva MEDOSZ SE, Mezőfalvi Gazdakör, Nagycsaládosok Egyesülete, Lovasegylet, Polgárőr Egyesület, Petőfi Sándor Iskolafejlesztési Alapítvány, Damil Horgászegyesület, Önkéntes Tűzoltóegyesület, Bírkózó

szakosztály, Asztalitenisz Klub, Mezőfolt, Mezőfalvi Női Kar, Nagyközségi Nyugdíjas Klub, Sárgarózsa Nyugdíjas Klub, Néptánc együttes, Mozgáskorlátozottak Klubja/.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonják a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerik és tiszteletben tartják. Partneri viszonyt alakítottak ki velük Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

INTÉZKEDÉSI TERV

Az intézkedési terv célja olyan beavatkozások tervezése, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra megoldást nyújtanak. A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

– az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, megszüntetésére;

– az oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaorientáció megváltoztatására;

– a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;

– munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítására;

– a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;

– az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;

– a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

A helyzetelemzés megállapításai szerint a településen a következő problématerületek esetében kell beavatkozásokat tervezni. Az esélyegyenlőségi programban tervezett beavatkozások megvalósítása érdekében az önkormányzat, minden olyan önkormányzati döntés előkészítésekor, amely az önkormányzat által helyben biztosított szolgáltatások átalakítását vagy fejlesztését célozza, ideértve a fejlesztési vagy beruházási projektek megtervezését is, olyan esélyegyenlőségi hatáselemzést szükséges készítenie, amely alapján tervezhetők az intézkedésnek/fejlesztési projektnek a három kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportra gyakorolt konkrét hatásai, és biztosítható azok eredményeihez való hozzáférésük. Az esélyegyenlőségi hatáselemzés elvégzése szükséges feltétele annak, hogy az önkormányzat az esélyegyenlőségi programban kitűzött céljaival és vállalt feladataival összhangban valósítson meg fejlesztéseket, beruházásokat a település területén.

tézke s rszám	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedé szükséges e pénzügyi, t
A mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége									
	Civil Fórum Szervezése	*A munkanélküliek számára bővíteni kell a munkalehetőségeket*	*Önkéntes munka érdekében a civil szervezetek és a munkanélküliek közötti kapcsolat létrehozása*	*Szociális Szolgáltatásszervezési koncepció*	*Igényfelmérés,regisztrálni óhajtó civil szervezetekkel való kapcsolat felvétel*	*Családsegítő munkatárs*	*Rövid: 3 hónap Hosszú: 5 hónap*	*Tájékoztató megbeszélés, megállapodás, esetleges munkavállalók körének bővülése*	*Meglévő hu*
	A településen élők foglalkoztatottsági helyzete	A település nem rendelkezik pontos adatokkal a romák és mélyszegénységben élők foglalkoztatottságáról,	Romák és mélyszegénységben élők foglalkoztatási helyzetének javítása	Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepció	Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, adatbázis létrehozása	Polgármester, Családsegítő szolgálat	2014.02.01.	A község pontos adatokkal rendelkezik aroma lakosság és a mélyszegénységben élők foglalkoztatottsági helyzetéről	Humán erő
	Hátrányos helyzet enyhítése	Hátrányos helyzet generációkon át tartó öröklődésének megakadályozása	Hátrányos helyzet hatékony enyhítése	Átfogó gyermekvédelmi értékelés	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, felzárkóztatási és fejlesztő programok szervezése	Polgármester, Szociális Bizottság, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Oktatási Intézmény	2014.06.15.	Hátrányos helyzetűek, mélyszegénységben élők, romák életminőségének javítása	Humán e erőforrás

. Gyermekek esélyegyenlősége

	HHH adatbázis	A településen meg kell teremteni, a HHH gyermekek naprakész pontos nyilvántartását	Naprakész HHH adatbázis	Pedagógiai program Intézmény esélyegyenlőségi programja	Naprakész nyilvántartás elkészítése, védőnői hálózat együttműködésével	Jegyző Óvodavezető, iskolaigazgatónő, védőnő	2013.12.31.	A település teljes körű, naprakész adatbázissal rendelkezik a HHH gyermekekvonatkozásában	Humán erő
	Az iskolán kívüli segítő programokban való részvétel	Iskolán kívüli szabadidős programok számának növelése	Minél több HH/HHH tanuló bejuttatása ezen programokba	Pedagógiai program, intézményi munkaterv, IPR program Intézmény esélyegyenlőségi programja	Hátrányok enyhítésére szolgáló kulturális és szabadidős programok szervezése	Gyermekjóléti szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei	2013/2014-es tanévtől	Törekvés arra, hogy minél több HH és HHH gyermek vegyen részt a szervezett programokban	Humán erőforrás

I. A nők esélyegyenlősége

	A nők foglalkoztatását gátló főbb akadályok	A foglalkoztatott inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatainak teljes körű adatbázisa nincs	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások, elhárításuk érdekében	Szociális Szolgáltatás-szervezési Koncepció	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások,elhárításuk érdekében	Polgármester Családsegítő Szolgálat	2013.12.31.	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások, elhárításuk érdekében	Pályázati fo
	Van-e a településen célzottan a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás	Célzottan a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nincs, erre vonatkozó bejelentés a településen nem volt	Szükség esetén a nők elleni erőszak áldozataival való foglalkozó ellátás megteremtése	Együttműködési megállapodás e Rendőrséggel	Adattábla elkészítése a rendőrség segítségével, áldozatvédelmi adattábla elkészítése	Családsegítő Szolgálat Rendőrség	2012.12.31.	Adattábla elkészítése a rendőrség segítségével, áldozatvédelmi adattábla	Humán erő Pályázati fo

	Tartós munkanélküli-ség hátrányai	Munkaerőpiacról hosszabb időre távolmaradó nők visszavezetése a munka világába	Az érintett célcsoport egyre nagyobb számban vegyen részt a képzéseken	Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepció	Korszerű ismeretek megszerzését célzó kedvezményesen igénybe vehető képzési programok szervezése, felkutatása	Polgármester, Szociális Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény vezetője	2014.06.15.	A tanfolyamokon, képzéseken való részvétel az érintett célcsoport számára elérhető	Humán e forrás
7. Az idősek esélyegyenlősége									
	Idősek, nyugdíjaskorúak	Település nem rendelkezik naprakész adatbázissal az időskorúakról	Pontos kimutatás készítése az időskorúak jövedelmi helyzetéről (saját nyugellátásban részesülők, hozzátartozói nyugellátásban részesülők)	Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepció	Adatgyűjtés a településen	Családsegítő Szolgálat	2014.06.31.	Naprakész adatbázis, nyilvántartás folyamatos karbantartása, naprakész információk alapján a támogatások igényelhetősége	Humán erő
	Szűrővizsgálatokon való részvétel aránya	A szűrővizsgálatok valamennyi lakos ellenére biztosítottak, ennek ellenére kevesen élnek a lehetőséggel	Az időskorúak egészségtudatos szemléletének támogatása	Az önkormányzat egészségüggyel kapcsolatos dokumentumai	Fel kell térképezni mely tényezők hátráltatják a célcsoportot a szűrővizsgálatokon való részvételen. Fórumok megszervezése a szűrővizsg	Védőnői szolgálat,Háziorvos Szociális, Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény vezetője	2014.03.31.	A szűrővizsgálatokon való részvétel valamenny i célcsoporthoz tartozó lakos részére biztosított	Humán erő

					álatok fontosságár ól				

. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

	Megvá ltozott munka képess égű ember ek foglal koztat ásána k előseg ítése	*Kevés a munkalehető ség a megváltozott munkaképess égűek számára*	*Munkal ehetősé g, munkaj övedele m biztosít ásának elősegít ése a megvált ozott munka képessé gűek számár a*	*Szociális Szolgáltatá sszervezési koncepció*	*Igényfelmé rés, kapcsolatfe lvétel a munkáltató kkal*	*Családsegí tő munkatárs*	*2017. június 30.*	*Rehabilitác iós járadék fizetése helyett minél több 50 éven felüli foglalkozta tása*	*Humán kommunik*
	Kom munik áció	Fogyatékkal élők, fogyatékkal élőt ápoló családtagok elszigetelten élnek	Fogyaté kkal élők, fogyaté kkal élőt nevelők lehetősé get kapjana k fórumo kba való bekapcs olódásr a	Szociális Szolgáltatá sszervezési Koncepció	Lehetősége t kell teremteni képzések szervezésér e és olyan támogatáso k bevezetésé re, amely az internethez való hozzáférést segítik	Polgármest er	2014.06.30.	A célcsoport aktívabban részt vesz a társadalmi életben	Pályázati e

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

9.1. Konzultáció, monitoring, visszacsatolás

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni .Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába esélyegyenlőségi szakértőt kell bevonni.

9.2. Kötelezettségek és felelősségi körök

A Települési Esélyegyenlőségi Programban pontosan meg kell fogalmazni, hogy az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében milyen kötelezettségeket vállal az önkormányzat, illetve az önkormányzat fenntartásában működő intézmények kijelölt felelősei. Szükséges annak pontos megjelölése, hogy a kötelezettségek teljesítéséért ki milyen körben felelős.

Ki kell jelölni a Települési Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért felelős vezető személyt (önkormányzati döntéshozót, tisztségviselőt), akinek elsősorban a következőkért kell felelősséget vállalnia:

- Biztosítania kell, hogy a település minden lakója, de főként az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Települési Esélyegyenlőségi Program, illetve az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő intézmények, szolgáltatók dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat.
- Biztosítania kell, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedések végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.
- Ki kell jelölni a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósításának irányítóját. Feladata és felelőssége az intézkedési tervben meghatározott intézkedések megvalósításának irányítása, az intézkedések végrehajtásának nyomon követése, ellenőrzése és a Települési Esélyegyenlőségi Fórum munkájának irányítása.
- A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a településen működő önkormányzati intézmények és szolgáltatások vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat. Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat és közreműködjenek annak

- megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalból jelezzék azt az Esélyegyenlőségi Program kijelölt irányítójának.

- Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje az Esélyegyenlőségi Programot, magára nézve kötelező érvényűként kövesse. Ennek ellenőrzését az Esélyegyenlőségi Program megvalósításnak felelős irányítója, illetve az Esélyegyenlőségi Fórum ellenőrzi és szankcionálja.

9.3.Érvényesülés és módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

9.4. Az elfogadás módja és dátuma:

1. Záradék

A *Helyi* Esélyegyenlőségi Programot Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete 2013. november 27. napján megvitatta, és a 159/2013. (XI.27.) számú határozatával elfogadta.

2. Záradék

A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát Mezőfalva Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016. február 10. napján megvitatta és a 29/2016. (II. 10.) számú határozatával elfogadta.

MEZŐFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 2422 MEZŐFALVA, KINIZSI U. 44.

Márok Csaba
Mezőfalva Nagyközség Polgármestere